

The 21st Century World Atlas

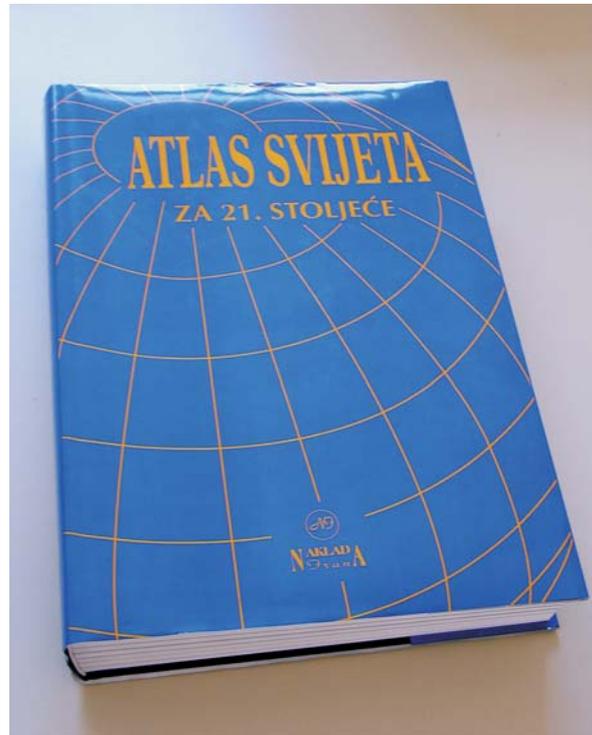
Edited by M. Lapaine and collaborators

Fran, a publishing company from Zagreb, published in 2003 a Croatian edition of *The 21st Century World Atlas*, which was originally published by Trident Press International. The Croatian edition with ISBN 953-6750-59-7 and 751 pages of large encyclopaedia format was edited by M. Lapaine with his collaborators. The atlas is not just a Croatian translation of the original because certain experts amended and slightly changed some subjects, and besides that, S. Frangeš translated lots of toponyms into Croatian. These translations are printed at the top of the map so as not to change the original language of the maps (English).

108 The atlas is divided into ten main parts: *Geopolitical Framework, Climatology, Geology and Biogeography, Demography and Social Indicators, Basic Economic Activities, Industry, Commerce and Transport, Africa, America, Asia, Europe and Oceania*. A dictionary of basic geographic terms with corresponding translations (e.g. Pers. *Kavir* = salt desert) and an index with over 60 000 geographic names was added at the end.

Spatial distribution of various natural and social-economic phenomena and processes is represented clearly on numerous thematic maps in the basic-geographic part of the atlas. Comprehensiveness of cartographic representations can be perceived on the example of the chapter *Social and economic indicators*, in which following thematic maps can be found: *Consumption of calories, Food aid, Production of food resources, Infant mortality rate, Medical care, Hospital infrastructure, Telephones, Energy consumption, Literacy, Books published, Newspapers published, School registration rate, Student-teacher ratio in primary education, Scientists and technicians, Economically active population, Child labour, Structure of the economically active population, Economic activity rate, Female economic activity rate, Male economic activity rate, Unemployment rate, Male economic activity rate, Gross domestic product, Gross domestic product per person, Structure of the gross domestic product, Inflation, Economic growth, Foreign debt, Expenditure destined to education, Expenditure destined to health care, Military expenditure, Exports and imports of weapons, Balance of trade in weapons and Logistics of nuclear weapons*. Diagram maps are clear, easy to read and informative.

Cartographic-geographic representation of continents is of a unique scheme. Satellite images are followed by

digital land and underwater relief models, geographic maps and brief, but comprehensive representations of individual countries. Numerous toponyms are printed on geographic maps of continents in tiny letters. Unfortunately, the toponyms of mountain areas, which are indicated by shades of brown and blue-purple, are quite hard to read. The user is able to learn basic geographic information about each country via a brief geographic introduction, a map and various diagrams.

One could expect to find a more detailed representation of Croatia in the Croatian edition of *The 21st Century World Atlas*. The editorial staff didn't want the Croatian edition to differ from the original, but attention could have been paid to toponyms spelled wrong (e.g. the settlement Sali on the Dugi otok is drawn in the Telašćica Bay, Golfo di Venezia stretches along Istrya's western coast, the toponym Slavonska Požega was printed which is the old toponym for Požega, etc. However, the mistakes mentioned do not in any way reduce the value of the atlas, which is truly a remarkable compendium of newest scientific information about the countries of the world and the Earth as a whole, and therefore I gladly recommend it.

Josip Faričić

Atlas svijeta za 21. stoljeće

Uredio M. Lapaine sa suradnicima

Naklada Fran iz Zagreba objavila je 2003. god. hrvatsko izdanje atlasa *The 21st Century World Atlas*, koji je izvorno publicirao izdavač Trident Press International. Hrvatsko izdanje koje nosi oznaku ISBN 953-6750-59-7 i ima 751 stranicu velikog enciklopedijskog formata uredio je M. Lapaine sa suradnicima. Atlas nije tek hrvatski prijevod izvornika jer su pojedini stručnjaci dopunili i izmijenili neke sadržaje, a osim toga, S. Frangeš preveo je velik broj toponima na hrvatski jezik. Prijevodi su ispisani uz gornji rub karte kako se ne bi mijenjao izvorni jezik karata (engleski).

Atlas je podijeljen u deset glavnih cjelina: *Geopolitički okvir, Klimatologija, geologija i biogeografija, Demografija i socijalni pokazatelji, Osnovne ekonomske djelatnosti, Industrija, trgovina i promet, Afrika, Amerika, Azija, Europa i Oceanija*. Na kraju je dodan rječnik osnovnih geografskih pojmova s odgovarajućim prijevodima (npr. perz. *Kavir* = solna pustinja) i kazalo s preko 60 000 geografskih imena.

U općegeografskom dijelu atlasa na brojnim tematskim kartama zorno je prikazana prostorna raspodjela različitih prirodnih i socio-ekonomskih pojava i procesa. Iscrpnost kartografskih prikaza može se uočiti na primjeru poglavlja *Socijalni i ekonomski pokazatelji*, u kojem su objavljeni sljedeće tematske karte: *Potrošnja kalorija, Donacije hrane, Proizvodnja hrane, Smrtnost dojenčadi, Zdravstvena zaštita, Bolnička infrastruktura, Telefoni, Potrošnja energije, Pismenost, Izdavanje knjiga, Tiskanje novina, Broj upisa u školu, Omjer đaka i nastavnika u osnovnim školama, Znanstvenici i tehničari, Ekonomski aktivno stanovništvo, Dječja radna snaga, Struktura ekonomski aktivnog stanovništva, Ekonomska aktivnost, Ekonomska aktivnost žena, Ekonomska aktivnost muškaraca, Nezaposlenost, Bruto nacionalni dohodak, Bruto nacionalni dohodak po osobi, Struktura bruto nacionalnog dohotka, Inflacija, Ekonomski rast, Inozemni dug, Sredstva potrošena na obrazovanje, Sredstva potrošena na zdravstvenu zaštitu, Vojni izdaci, Izvoz i uvoz oružja, Trgovinska razmjena oružja i Logistika*

nuklearnog oružja. Kartogrami i kartodijagrami su jasni, pregledni i informativni.

Kartografsko-geografski pregled po kontinentima ima jedinstvenu shemu. Ponajprije se nižu satelitske snimke, a potom digitalni modeli reljefa kopna i podmorja, geografske karte i kratki, ali sadržajni prikazi pojedinih zemalja. Na geografskim kartama kontinenta sitnim su slovima ispisani brojni toponimi. Njihova je čitljivost, na žalost, mala na prikazima planinskih predjela, koji su označeni nijansama smeđe i plavo-ljubičaste boje. Korisnik može doznati osnovne geografske informacije o svakoj državi putem kratkog geografskog uvodnika, zemljovida i različitih dijagrama.

U hrvatskom izdanju atlasa svijeta mogao bi se očekivati iscrpniji prikaz Hrvatske. Priređivači nisu htjeli odstupati od izvornika, ali u reprintu zemljovida mogla se obratiti pozornost na pogrešno ispisane toponime (npr. naselje Sali na Dugom otoku ucrtano je u uvali Telaščica, Golfo di Venezia neobično se proteže uzduž zapadne obale Istre, naveden je stari naziv Požege – Slavonska Požega i sl.). Međutim, navedene pogreške ne umanjuju vrijednost atlasa, koji doista čini izvrstani kompendij najnovijih znanstvenih spoznaja o državama svijeta i Zemlji u cjelini, pa ga zbog toga rado preporučujem.

Josip Faričić